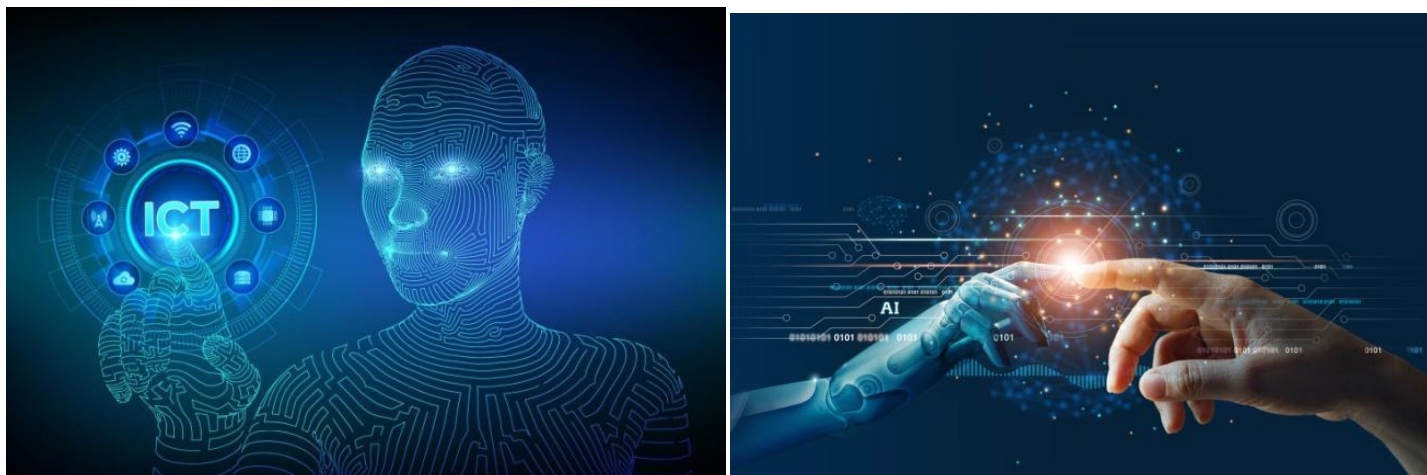

Πρεσβεία της Ελλάδος Βελιγράδι
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

Παρουσίαση του οικοσυστήματος Start-ups, ICT και AI της Σερβίας

Βελιγράδι, Μάρτιος 2026

Επιμέλεια: Αντώνιος Κατεπόδης, Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Σύνταξη: Ιουλία – Ερμιόνη Μήτσιου, ΣΑΧ

ISO 9001:2015 Δ15-Ο2

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή	3
1. Γενικά.....	3
1.1 Διαδραστικός χάρτης του οικοσυστήματος τεχνητής νοημοσύνης.....	5
2. Οικοσύστημα Τεχνητής Νοημοσύνης (TN-AI) στη Σερβία	7
2.1 Πίνακας Οικοσυστήματος AI στη Σερβία	8
3. Ανθρώπινο Δυναμικό	10
3.1. Βασικά Στοιχεία Ανθρώπινου Δυναμικού (2025).....	10
4. Απασχόληση και Εξειδίκευση/ τομέας ICT.....	11
5. Σημαντικότερες Startups.....	13
6. Δυνατότητες του Οικοσυστήματος Startups (ICT & AI)	14
1. Εξειδικευμένο προσωπικό (Talent Pool)	14
2. Κυβερνητική Υποστήριξη και Υποδομές.....	14
3. Διεθνής προβολή και συνεργασίες	15
7. Προοπτικές και Κύριοι Τομείς Εστίασης	15
1. Υπηρεσίες Λογισμικού και SaaS (Software & Data).....	15
2. AI και Data Science σε Εξειδικευμένους Τομείς.....	15
8. Μακροπρόθεσμες Προοπτικές.....	16
8.1. Στρατηγική Τεχνητής Νοημοσύνης της Σερβίας 2025–2030	16
9. Κυρίαρχοι Τομείς Startups στη Σερβία.....	17
10. Εξαγωγική Ικανότητα και Εξαγωγές Υπηρεσιών ICT	18
11. Κίνδυνοι και προκλήσεις.....	20
12. Σύγκριση των κυρίαρχων τομέων και των βασικών χαρακτηριστικών των οικοσυστημάτων startups σε Ελλάδα και Σερβία.....	20
11.1. Συγκριτική Παρουσίαση Τομέων.....	20
Βασικές πηγές.....	23
Παράρτημα.....	24
Κύριοι ICT φορείς – Σερβία	24

Εισαγωγή

Στόχος της παρούσας μελέτης είναι η καταγραφή της δομής, των δυνατοτήτων, των προκλήσεων και των προοπτικών του οικοσυστήματος startups στη Σερβία, με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς ICT και AI, παρέχοντας μια, κατά το δυνατόν, εκτενή εικόνα της στρατηγικής που ακολουθεί η χώρα, της εξέλιξης και των δυνατοτήτων περαιτέρω ανάπτυξης της τεχνολογικής καινοτομίας στη Σερβία.

1. Γενικά

Σύμφωνα με δημόσια διαθέσιμα στοιχεία και αρκετές μελέτες, η Σερβία διαθέτει πλέον πάνω από 700 νεοφυείς επιχειρήσεις σε διάφορα στάδια ανάπτυξης. Οι τομείς με τη μεγαλύτερη εκπροσώπηση περιλαμβάνουν τη γεωργία, την υγειονομική περίθαλψη, τα τυχερά παιχνίδια και το ηλεκτρονικό εμπόριο. Το Startup Scanner του 2024 δείχνει ότι το 56% αυτών των νεοφυών επιχειρήσεων ιδρύθηκαν μεταξύ 2021 και 2023, αντανακλώντας έναν μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης περίπου 20%. Αυτή η αύξηση είναι εμφανής όχι μόνο στον αριθμό των νέων νεοφυών επιχειρήσεων αλλά και στα στοιχεία απασχόλησης, με πάνω από 1.350 νέες προσλήψεις μόνο τον τελευταίο χρόνο. Το οικοσύστημα startups στη Σερβία αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω σε διεθνές επίπεδο, με στόχο να καταστήσει τη χώρα έναν σημαντικό περιφερειακό κόμβο τεχνολογίας και καινοτομίας. Η συνδυαστική ανάπτυξη των τομέων ICT, AI και νεοφυών επιχειρήσεων δημιουργεί μία ισχυρή βάση για την προσέλκυση κεφαλαίων, την ανάπτυξη και ανάδειξη ταλέντων και τη δημιουργία προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα της χώρας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η Σερβία τα τελευταία χρόνια έχει αναδειχθεί σε έναν από τους πλέον δυναμικούς περιφερειακούς κόμβους καινοτομίας, με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς των νεοφυών επιχειρήσεων (startups), της τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνιών (ICT) και της τεχνητής νοημοσύνης (AI). Η ταχεία ανάπτυξη του οικοσυστήματος οφείλεται σε ένα συνδυασμό στρατηγικών παραγόντων: την ύπαρξη υψηλής ποιότητας ανθρώπινου δυναμικού, την προοδευτική εφαρμογή ευνοϊκών πολιτικών και ρυθμίσεων για την καινοτομία, τη δημιουργία σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών και πάρκων, καθώς και τη συνεχή εισροή κεφαλαίων από τοπικούς και διεθνείς επενδυτές.

Το ανθρώπινο δυναμικό της Σερβίας αποτελεί κρίσιμο πλεονέκτημα για το οικοσύστημα. Η χώρα διαθέτει ένα σημαντικό αριθμό εξειδικευμένων επαγγελματιών και αποφοίτων σε τομείς όπως η πληροφορική, τα μαθηματικά, η μηχανική και οι φυσικές επιστήμες, οι οποίοι είναι σε θέση να υποστηρίξουν την ανάπτυξη προϊόντων υψηλής τεχνολογίας και καινοτόμων λύσεων. Παράλληλα, η συνεργασία πανεπιστημίων με επιχειρήσεις, η δημιουργία προγραμμάτων κατάρτισης και οι επαφές με πολυεθνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη Σερβία έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταφορά τεχνογνωσίας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των startups σε διεθνές επίπεδο.

Η δομή του οικοσυστήματος υποστηρίζεται από την ύπαρξη τεχνολογικών πάρκων, incubators, accelerators και coworking χώρων, που παρέχουν πλήρες φάσμα υπηρεσιών σε νεοφυείς επιχειρήσεις, από mentorship και επιχειρηματική καθοδήγηση έως πρόσβαση σε κεφάλαια, τεχνικό εξοπλισμό και διεθνή δίκτυα συνεργασίας. Οι πόλεις του Βελιγραδίου και του Νόβι Σαντ έχουν αναδειχθεί ως κύριοι κόμβοι καινοτομίας, φιλοξενώντας μεγάλο ποσοστό των δραστηριοτήτων των startups και συνδέοντας την εγχώρια αγορά με την ευρύτερη περιφέρεια των Βαλκανίων και της Ευρώπης.

Η χρηματοδότηση των startups στη Σερβία προέρχεται τόσο από τοπικά venture capital funds όσο και από διεθνείς επενδυτές, ενώ ο συνδυασμός κρατικών προγραμμάτων, ευρωπαϊκών πόρων και ιδιωτικών κεφαλαίων δημιουργεί ένα πολυστρωματικό πλαίσιο στήριξης. Ταυτόχρονα, ο τομέας ICT παρουσιάζει ισχυρή εξαγωγική δυναμική, με σημαντική αύξηση των υπηρεσιών που παρέχονται στο εξωτερικό, γεγονός που ενισχύει την οικονομική βιωσιμότητα των νεοφυών επιχειρήσεων και τη δυνατότητα επέκτασης σε διεθνείς αγορές.

Η τεχνητή νοημοσύνη, ως στρατηγικός τομέας, ενσωματώνεται όλο και περισσότερο στο οικοσύστημα, με πολλές startups να αναπτύσσουν προϊόντα και υπηρεσίες βασισμένα σε AI και ML, ενώ η κυβέρνηση έχει υιοθετήσει στρατηγικές και πολιτικές που στοχεύουν στη στήριξη της ανάπτυξης της Τεχνητής Νοημοσύνης. Η συνδυασμένη ανάπτυξη startups, ICT και AI καθιστά τη Σερβία έναν ολοένα και πιο ανταγωνιστικό περιφερειακό παίκτη, με προοπτικές για διεθνή αναγνώριση και αύξηση των επενδύσεων σε τεχνολογικούς τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Παρατίθεται συνοπτικός πίνακας καταγραφής του τεχνολογικού οικοσυστήματος της Σερβίας.

Τεχνολογικό Οικοσύστημα της Σερβίας - Κύριοι Δείκτες (2022-2025)

Δείκτης	2022	2023	2024	2025 (εκτίμηση)
Αριθμός startups	~400-500	~600+	~700-750	~800+
Εργαζόμενοι σε startups	~4.000	~5.000	~6.000+	~7.000
% startups σε λογισμικό/ICT	~60%	~60-65%	~64%	~65%
% startups με AI	~25-30%	~30-35%	~35-40%	~40%+
ICT Εξαγωγές (€)	~2.8-3.0 δις.	3.44 δις.	4.13 δις.	4.5-5.0 δις.

Δείκτης	2022	2023	2024	2025 (εκτίμηση)
ICT ως % ΑΕΠ	~6-7%	~9-10%	~9-10%	~10%
Κύρια hubs	Βελιγράδι	Βελιγράδι, Novi Sad	Βελιγράδι, Novi Sad, Niš, Kragujevac	Βελιγράδι, Novi Sad, Niš, Kragujevac
Στάδιο οικοσυστήματος	Πρώιμη ανάπτυξη	Ανάπτυξη	Επέκταση	Πρώιμη ωρίμανση

1.1 Διαδραστικός χάρτης του οικοσυστήματος τεχνητής νοημοσύνης

Η Σερβία εισέρχεται σε μία νέα εποχή τεχνολογικής ωρίμανσης με την παρουσίαση ενός διαδραστικού χάρτη του οικοσυστήματος Τεχνητής Νοημοσύνης (AI), ο οποίος χαρτογραφεί με ακρίβεια και συνέπεια όλους τους σημαντικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό στη χώρα. Το εργαλείο αυτό αποτελεί αποτέλεσμα συνεργασίας μεταξύ του Κυβερνητικού Γραφείου Πληροφορικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του UNDP Σερβίας, στο πλαίσιο της στρατηγικής προσέγγισης για την προώθηση της καινοτομίας, της διαφάνειας και της υπεύθυνης χρήσης τεχνολογιών AI.

Ο διαδραστικός χάρτης συγκεντρώνει δεδομένα από πολλαπλές πηγές, περιλαμβάνοντας όχι μόνο τις νεοφυείς επιχειρήσεις, αλλά και ακαδημαϊκά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα, τεχνολογικά πάρκα, δημόσιους φορείς και οργανισμούς υποστήριξης. Με πάνω από 130 εγγεγραμμένους κόμβους, ο χάρτης προσφέρει πολλαπλές προοπτικές, από τεχνικές εφαρμογές και τομείς εξειδίκευσης έως γεωγραφική κατανομή σε όλη τη χώρα και συνδέσεις μεταξύ των συμμετεχόντων.

Ο χάρτης, πέρα από στατική απεικόνιση, είναι σχεδιασμένος ως ζωντανό εργαλείο κοινότητας όπου οι χρήστες μπορούν να φιλτράρουν τους φορείς με βάση τύπο οργάνωσης, τεχνολογία, τομέα εφαρμογής, γεωγραφική θέση και άλλες κατηγορίες. Η συλλογή και διαχείριση των δεδομένων έγινε μέσω συνεργασιών με φορείς όπως η Digital Serbia Initiative, ενώ υπάρχουν στοιχεία για έργα που υποστηρίχθηκαν από τα Science Fund και Innovation Fund της Σερβίας.

Η πλατφόρμα είναι δημόσια προσβάσιμη και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από επαγγελματίες αλλά και το ευρύ κοινό. Είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του UNDP Σερβίας, στην ιστοσελίδα του Γραφείου για IT & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, καθώς και απευθείας στις πλατφόρμες <https://aiserbia.kumu.io/ai-ekosistem-srbije> για οδηγούμενη περιήγηση και <https://kumu.io/AISerbia/ai-ekosistem-srbije> για αυτόνομη εξερεύνηση.

Η ανακοίνωση του χάρτη περιλαμβάνει πρόσκληση προς την κοινότητα για ανατροφοδότηση. Οι δημιουργοί ενθαρρύνουν startups, ερευνητές και οργανισμούς να υποβάλουν σχόλια, διορθώσεις και νέα δεδομένα, ώστε η πλατφόρμα να παραμένει ενημερωμένη και ακριβής. Με αυτόν τον τρόπο, η Σερβία δεν χαρτογραφεί μόνο το παρόν του οικοσυστήματος, αλλά σχεδιάζει ενεργά το μέλλον του.

Η παρουσίαση του διαδραστικού χάρτη αποτελεί ορόσημο για τη Σερβία, καθώς συνδέει την κυβερνητική πολιτική με την επιχειρηματικότητα και την έρευνα, ενώ ενθαρρύνει μια ενεργή, συμμετοχική κοινότητα.

Η πρωτοβουλία εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της **Στρατηγικής Τεχνητής Νοημοσύνης Σερβίας** για την περίοδο 2025-2030, που υιοθετήθηκε τον Ιανουάριο του 2025 από την κυβέρνηση. Η στρατηγική αυτή επιδιώκει την ενίσχυση της έρευνας, των υποδομών, της εκπαίδευσης και της οικονομικής αξιοποίησης της Τεχνητής Νοημοσύνης και προωθεί ειδικά τη διαλειτουργικότητα μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Επιπλέον, προβλέπει επενδύσεις σε υποδομές υψηλής υπολογιστικής ισχύος, όπως η Εθνική Πλατφόρμα Τεχνητής Νοημοσύνης, η οποία φιλοξενείται στο εθνικό Data Centre στο Κραγκούγεβατς και δίνει τη δυνατότητα σε ερευνητικά ιδρύματα, startups και δημόσιους φορείς να έχουν πρόσβαση σε ισχυρό υπολογιστικό δυναμικό, επιταχύνοντας την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων AI.

Η Σερβία έχει λάβει σημαντική ευρωπαϊκή υποστήριξη μέσω του **S4AI_HUB – Serbian European Digital Innovation Hub on AI**, ενός hub που στοχεύει στην υποστήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων και startups στη χρήση και υιοθέτηση τεχνολογιών AI. Το S4AI_HUB προσφέρει καθοδήγηση, εκπαιδεύσεις, δικτύωση με ερευνητικά κέντρα και τεχνολογικούς συνεργάτες, καθώς και υποστήριξη στην ανάπτυξη στρατηγικών βασισμένων στο Industry 5.0.

Η στρατηγική AI συνδέεται και με άλλες πρωτοβουλίες, όπως το έργο “Artificial Intelligence Factory Antenna” (SAIFA), που προσφέρει υποδομή για έλεγχο, τεκμηρίωση και κλιμάκωση καινοτόμων AI λύσεων σε πραγματικό περιβάλλον, και το Ινστιτούτο Οικονομικής Φυσικής του Βελιγραδίου, που εξασφάλισε χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η δέσμευση της χώρας για ανάπτυξη του οικοσυστήματος AI υποστηρίζεται και από διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, όπως η Παγκόσμια Τράπεζα μέσω του προγράμματος SAIGE, με στόχο την ενίσχυση των δεσμών καινοτομίας μεταξύ επιστήμης και επιχειρήσεων και την υιοθέτηση τεχνολογιών AI σε κλάδους όπως η υγεία και η βιοτεχνολογία.

Το οικοσύστημα AI της Σερβίας δεν περιορίζεται μόνο στις επιχειρήσεις. Πολύ μεγάλο μέρος του είναι ακαδημαϊκό και ερευνητικό. Το **Ινστιτούτο Τεχνητής Νοημοσύνης**, που συμβάλλει ενεργά στο χάρτη, αποτελεί κόμβο ανάπτυξης τεχνολογικής έρευνας και συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων και δημόσιων φορέων. Επιπλέον, οι χρηματοδοτικοί φορείς όπως το Science Fund της Σερβίας προσφέρουν ειδικά προγράμματα για έρευνα AI σε θέματα μηχανικής μάθησης, όρασης υπολογιστή, φυσικής γλώσσας και έξυπνων συστημάτων.

Η σύνδεση του ακαδημαϊκού κόσμου με την επιχειρηματικότητα ενισχύεται μέσω τεχνολογικών πάρκων και σταθμών καινοτομίας στις πόλεις του Βελιγραδίου, Νόβι Σαντ, Νις και Τσάτσακ, οι οποίοι ενεργούν ως κόμβοι για startups και R&D. Η χώρα έχει αναγνωριστεί από το Startup Genome ως μία από τις πιο ισχυρές περιφέρειες στην περιοχή της Κεντρικής Ευρώπης για την ανάπτυξη AI startups, κυρίως στο Βελιγράδι και το Νόβι Σαντ.

Το οικοσύστημα χαρακτηρίζεται από ποικιλομορφία εφαρμογών, από λύσεις στον χώρο της υγείας και της βιοτεχνολογίας μέχρι εφαρμογές στην ενέργεια και την αγροτική παραγωγή.

Με υποδομές όπως η Εθνική Πλατφόρμα AI, hubs όπως το S4AI_HUB και χρηματοδότηση από ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα, η Σερβία βαδίζει προς την κατεύθυνση ενός ολοκληρωμένου και ανταγωνιστικού κόμβου καινοτομίας στην περιοχή.

2. Οικοσύστημα Τεχνητής Νοημοσύνης (TN-AI) στη Σερβία

Η Σερβία έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου οικοσυστήματος τεχνητής νοημοσύνης, με στόχο να ενισχύσει την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα και την τεχνολογική αυτονομία της χώρας. Το οικοσύστημα αυτό περιλαμβάνει την Εθνική Πλατφόρμα Τεχνητής Νοημοσύνης, τον κρατικό υπερυπολογιστή στο Κραγκουγιεβάτς, το Science Fund και μια σειρά στρατηγικών πρωτοβουλιών που συνδέονται με τη Στρατηγική AI Σερβίας 2025–2030.

Η **Εθνική Πλατφόρμα Τεχνητής Νοημοσύνης** ανακοινώθηκε επισήμως στις 28 Μαΐου 2024 και έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει ενιαίο περιβάλλον πρόσβασης σε προηγμένα εργαλεία, υπολογιστικούς πόρους υψηλής ισχύος και δεδομένα. Στόχος της πλατφόρμας είναι να επιτρέπει σε ερευνητές, πανεπιστήμια, δημόσιους φορείς, επιχειρήσεις και νεοφυείς εταιρείες να αναπτύσσουν, να δοκιμάζουν και να εφαρμόζουν λύσεις τεχνητής νοημοσύνης σε πολλούς τομείς, όπως η βιομηχανία, η υγεία, η ενέργεια, η εκπαίδευση, η δημόσια διοίκηση και η κυβερνοασφάλεια. Η πλατφόρμα παρέχει εργαλεία για χρήση έτοιμων μοντέλων AI, ανάπτυξη νέων αλγορίθμων, ανάλυση μεγάλων δεδομένων, προσομοιώσεις υψηλής υπολογιστικής απαίτησης και σύνδεση με υποδομές υψηλής ισχύος, εξασφαλίζοντας παράλληλα διαφάνεια, προστασία δεδομένων και ηθική χρήση της τεχνολογίας.

Κεντρικό στοιχείο του οικοσυστήματος είναι ο **κρατικός υπερυπολογιστής στο Κραγκουγιεβάτς**, με αρχική ισχύ 14MW, που αποτελεί κρίσιμο εργαλείο για την ανάπτυξη και εφαρμογή προηγμένων τεχνολογιών AI στη Σερβία. Το Data Center φιλοξενεί ήδη συστήματα υψηλής ισχύος και αναβαθμίζεται με την προσθήκη ενός δευτέρου block ισχύος 16MW με στόχο να λειτουργήσει εντός του 2026. Η πρώτη φάση της αναβάθμισης περιλαμβάνει την εγκατάσταση έξι συστημάτων NVIDIA DGX H200, με συνολική υπολογιστική ισχύ 32 PetaFLOPS και αποθηκευτικό χώρο 120 TB, ενώ παράλληλα έχει υπογραφεί συμβόλαιο ύψους 50 εκατ. ευρώ με την Eviden (μέλος του ομίλου Atos) για περαιτέρω εκσυγχρονισμό ή την εγκατάσταση νέου υπερυπολογιστή στο ίδιο Data Center.

Η αναβάθμιση περιλαμβάνει νέα συστήματα ψύξης νερού, υψηλής ταχύτητας δίκτυα InfiniBand και βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση, ώστε να καλύπτονται οι απαιτήσεις σύγχρονων ερευνητικών έργων και εφαρμογών AI. Ο υπερυπολογιστής χρησιμοποιείται από πανεπιστήμια, ερευνητικά ινστιτούτα, startups και ιδιωτικές εταιρείες, επιτρέποντας τη δημιουργία, εκπαίδευση και βελτιστοποίηση σύνθετων μοντέλων, προσομοιώσεις ακριβείας και ανάπτυξη εφαρμογών σε τομείς στρατηγικού ενδιαφέροντος.

Το **Science Fund of the Republic of Serbia**, είναι ένας δημόσιος οργανισμός που ιδρύθηκε τον Μάρτιο του 2019 με σκοπό την υποστήριξη και χρηματοδότηση επιστημονικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων στη Σερβία και αποτελεί τον κύριο χρηματοδοτικό φορέα για έρευνα και καινοτομία στη χώρα, με ιδιαίτερη έμφαση σε έργα τεχνολογίας αιχμής, όπως η τεχνητή νοημοσύνη. Μέσω προγραμμάτων όπως το PROMIS, τα ICT/AI Funding Schemes και το Horizon Serbia, το Science Fund παρέχει κεφάλαια σε πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και νεοφυείς επιχειρήσεις για ανάπτυξη νέων μοντέλων AI, υλοποίηση έργων υψηλής υπολογιστικής απαίτησης και εμπορική αξιοποίηση της έρευνας. Η συνεργασία του Science Fund με την Εθνική Πλατφόρμα διασφαλίζει τη συνδυαστική αξιοποίηση υποδομών, τεχνογνωσίας και χρηματοδότησης, υποστηρίζοντας τη δημιουργία ανθρώπινου δυναμικού και την ανάπτυξη λύσεων AI που μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα στην οικονομία και την κοινωνία.

Η ολοκληρωμένη αυτή στρατηγική δημιουργεί ένα συνεκτικό και ανταγωνιστικό οικοσύστημα, όπου η τεχνολογία, η χρηματοδότηση και η εκπαίδευση συνεργάζονται για την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων. Η Σερβία καθίσταται κόμβος καινοτομίας και τεχνολογικής αριστείας, προσφέροντας στους φορείς έρευνας και επιχειρηματικότητας δυνατότητες για ανάπτυξη προηγμένων τεχνολογιών, ενίσχυση νεοφυών επιχειρήσεων, βελτίωση δημόσιων υπηρεσιών και εφαρμογή λύσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας στους στρατηγικούς τομείς βιομηχανίας, ενέργειας, υγείας και εκπαίδευσης. Η επένδυση σε υποδομές όπως η Εθνική Πλατφόρμα, ο υπερυπολογιστής και η υποστήριξη του Science Fund καθιστούν τη Σερβία ικανή να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης και να ενισχύσει τη θέση της ως ηγετικού κόμβου καινοτομίας στην περιοχή και διεθνώς.

2.1 Πίνακας Οικοσυστήματος AI στη Σερβία

Ο πίνακας επικεντρώνεται κυρίως σε δραστηριότητες στο Βελιγράδι και Νόβι Σαντ, με περιφερειακές επεκτάσεις σε άλλες πόλεις, και δείχνει τη συνδυαστική δράση startups, hubs, πανεπιστημίων, επιχειρήσεων και κρατικών πρωτοβουλιών στο οικοσύστημα AI.

Κατηγορία	Οργανισμός / Startup	Περιγραφή / Ρόλος
Startups AI	Nextesy	Προβλεπτική ανάλυση (predictive analytics), αυτοματοποίηση επιχειρησιακών διαδικασιών, λύσεις AI για επιχειρήσεις
Startups AI	Hunch	Εφαρμογές computer vision και machine learning

Startups AI	Orgnostic	Ανάλυση HR με χρήση AI, λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων
Startups AI	Agremo	Ανάλυση καλλιεργειών με AI, έξυπνη γεωργία
Κόμβοι Καινοτομίας / Incubators	ICT Hub	Mentoring, πρόσβαση σε κεφάλαια VC, τεχνολογικός εξοπλισμός για έργα AI
Κόμβοι Καινοτομίας / Incubators	Startit Centar	Εκπαιδευτικά προγράμματα, incubator, coworking, networking
Κόμβοι Καινοτομίας / Incubators	Nova Iskra	Accelerator για startups τεχνολογίας, εστίαση σε εφαρμογές AI
Ερευνητικά Ινστιτούτα / Πανεπιστήμια	Πανεπιστήμιο Βελιγραδίου - Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	Έρευνα σε AI, machine learning, ρομποτική
Ερευνητικά Ινστιτούτα / Πανεπιστήμια	Πανεπιστήμιο Νόβι Σαντ - Τμήμα Επιστημών	Data science, εργαστήρια έρευνας AI, συνεργασίες με startups
Ερευνητικά Ινστιτούτα / Πανεπιστήμια	Ινστιτούτο Πυρηνικών Επιστημών Vinča	AI για υπολογιστικά μοντέλα και ανάλυση δεδομένων
Μεγάλες Επιχειρήσεις / Industry Partners	Microsoft Σερβίας	Συνεργασίες με startups, cloud υπηρεσίες AI, τεχνολογική υποστήριξη
Μεγάλες Επιχειρήσεις / Industry Partners	Nordeus	Εφαρμογή AI σε παιχνίδια και predictive analytics
Μεγάλες Επιχειρήσεις / Industry Partners	Telekom Σερβίας & ICT εταιρείες	Smart city λύσεις, ανάλυση δεδομένων, αυτοματοποίηση
Κρατικές Πολιτικές / Στρατηγικές	Εθνική Στρατηγική AI 2025-2030	Κατευθύνσεις ανάπτυξης AI, εκπαίδευση, επενδύσεις, διεθνής συνεργασία
Κρατικές Πολιτικές / Στρατηγικές	Science Fund Σερβίας	Χρηματοδότηση R&D projects στον τομέα AI
Κρατικές Πολιτικές / Στρατηγικές	Digital Serbia Initiative	Προγράμματα mentoring, εκπαίδευσης και ανάπτυξης AI startups
Διεθνείς Συνεργασίες / Δίκτυα	Horizon Europe / EIT Digital	Ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης & συνεργασίας
Διεθνείς Συνεργασίες / Δίκτυα	Global Accelerators & Conferences	Διεθνείς συνεργασίες, networking, προβολή για AI startups

3. Ανθρώπινο Δυναμικό

Το ανθρώπινο δυναμικό στον κλάδο Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ICT) της Σερβίας αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες της ταχείας ανάπτυξης του τομέα. Ο κλάδος χαρακτηρίζεται από σημαντική αύξηση της απασχόλησης και υψηλή ζήτηση για εξειδικευμένο προσωπικό. Ο τομέας ICT απασχολεί πλέον πάνω από 115.000 άτομα (στοιχεία Ιαν-Αυγ 2025). Προβλέπεται άνοδος του αριθμού των ειδικών πληροφορικής στους 160.000 έως το τέλος του 2026. Υπάρχει, ωστόσο, συνεχιζόμενη ζήτηση για εξειδικευμένους μηχανικούς (εκτιμάται ότι χρειάζονται τουλάχιστον 15.000 επιπλέον). Η μεγαλύτερη έλλειψη παρατηρείται σε έμπειρους (Senior) προγραμματιστές και ειδικούς με εξειδικευμένες γνώσεις (π.χ., ειδικοί κυβερνοασφάλειας, cloud αρχιτέκτονες κ.α.).

3.1. Βασικά Στοιχεία Ανθρώπινου Δυναμικού (2025)

Δείκτης	Εκτίμηση / Στοιχεία 2025	Σχόλια
Απασχολούμενοι (Ιαν-Αυγ 2025)	~ 115.000 άτομα	Σημαντική αύξηση από τους περίπου 55.000 το 2016.
Πρόβλεψη (Τέλος 2026)	Εκτιμάται ότι θα φτάσει τους ~160.000	Συνεχιζόμενη δυναμική του κλάδου.
Ζήτηση/Έλλειψη	Χρειάζονται τουλάχιστον 15.000 επιπλέον μηχανικοί	Η ζήτηση υπερβαίνει την προσφορά, παρά τη μεγάλη ανάπτυξη.
Αύξηση εγγραφών στις σχετικές τεχνικές σχολές	Αύξηση εγγραφών κατά 20%	Εκπαιδευτική ανταπόκριση στην αυξανόμενη ζήτηση

Η ζήτηση για επαγγελματίες πληροφορικής παρουσιάζει σταθερά ανοδική τάση, με την ανάγκη για υψηλής ειδίκευσης μηχανικούς, ειδικά σε τομείς όπως το λογισμικό (software), να παραμένει μεγάλη. Η Σερβία προσπαθεί να καλύψει το κενό μέσω της εκπαίδευσης (αύξηση των θέσεων εισαγωγής σε πανεπιστήμια με τεχνολογικές και μηχανικές/μηχανολογικές κατευθύνσεις, εισαγωγή προγραμμάτων AI και κωδικοποίησης (coding) στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση), με προγράμματα επανεκπαίδευσης και μετασχηματισμού (re-skilling/up-skilling) σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και της προσέλκυσης ταλέντων από τη σερβική διασπορά και εξειδικευμένων επαγγελματιών από άλλες χώρες (κυρίως από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Η άφιξη ειδικών από χώρες όπως η Ουκρανία και η Ρωσία (που συνδέεται εν μέρει με τον πόλεμο) έχει βοηθήσει στην μερική κάλυψη των αναγκών του τεχνολογικού τομέα. Το ανθρώπινο δυναμικό ασχολείται πλέον με την παραγωγή λογισμικού για ένα ευρύ φάσμα εφαρμογών (από ιατρική έως γεωργία) και υπηρεσίες υψηλής τεχνολογίας και προστιθέμενης αξίας, ενισχύοντας τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της Σερβίας. Οι σερβικές αρχές έχουν θέσει την ψηφιοποίηση ως βασική προτεραιότητα και υποστηρίζουν τον εξαγωγικό προσανατολισμό της βιομηχανίας ICT, αναγνωρίζοντας τη στρατηγική σημασία του κλάδου για την εθνική ανάπτυξη.

4. Απασχόληση και Εξειδίκευση/ τομέας ICT

Ο τομέας των υπηρεσιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ICT) στη Σερβία αποτελεί έναν από τους πλέον δυναμικούς και ταχέως αναπτυσσόμενους κλάδους, όχι μόνο ως προς την οικονομική συνεισφορά, αλλά και όσον αφορά την απασχόληση και την εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού.

Η απασχόληση στον τομέα έχει σημειώσει συνεχή αύξηση τα τελευταία χρόνια, φτάνοντας περίπου τους 115.000 εργαζόμενους το 2025, με ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης περίπου 3-4%. Το ανθρώπινο δυναμικό αποτελείται κυρίως από μηχανικούς λογισμικού, προγραμματιστές, data scientists, ειδικούς σε cloud και cybersecurity, αναλυτές δεδομένων, καθώς και στελέχη τεχνολογικής καινοτομίας. Η υψηλή εξειδίκευση των εργαζομένων επιτρέπει στις σερβικές ICT εταιρείες να ανταγωνίζονται διεθνώς και να προσφέρουν υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, τόσο σε outsourcing όσο και σε προϊόντα και λύσεις λογισμικού.

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας, όπως το Πανεπιστήμιο Βελιγραδίου – Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Πληροφορικής και το Πανεπιστήμιο Νόβι Σαντ – Τμήμα Επιστημών, παρέχουν εξειδικευμένη εκπαίδευση σε προγραμματισμό, τεχνητή νοημοσύνη, ανάλυση δεδομένων και άλλες τεχνολογικές δεξιότητες. Παράλληλα, οργανισμοί όπως το ICT Hub, το Startit Centar και η Digital Serbia Initiative προσφέρουν προγράμματα mentoring, επιτάχυνσης (accelerators) και εκπαίδευσης, ενισχύοντας την ανάπτυξη νέων ταλέντων και την εξειδίκευση των εργαζομένων.

Η ζήτηση για εξειδικευμένο προσωπικό στον ICT τομέα υπερβαίνει συχνά την προσφορά, γεγονός που οδηγεί σε υψηλές αμοιβές και δυνατότητες εξέλιξης. Ταυτόχρονα, η συνεχής ανάπτυξη startups και scale-ups στον χώρο της τεχνολογίας δημιουργεί νέες ευκαιρίες απασχόλησης σε τομείς όπως fintech, AI, IoT, cloud computing, SaaS και blockchain.

Η υψηλή εξειδίκευση και η δυναμική ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού καθιστούν τον ICT τομέα της Σερβίας έναν σημαντικό παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη και την διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας, συμβάλλοντας στην εξωστρέφεια, τις εξαγωγές υπηρεσιών και την προσέλκυση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας.

Κατωτέρω παρατίθεται αναλυτικός πίνακας με την κατανομή ειδικοτήτων και επίπεδα δεξιοτήτων στον ICT τομέα της Σερβίας

Κατηγορία Εξειδίκευσης	Εκτιμώμενος Αριθμός Εργαζομένων	Βασικές Δεξιότητες	Επίπεδο Εξειδίκευσης	Παραδείγματα Ρόλων / Θέσεων
Μηχανικοί Λογισμικού (Software Engineers)	40.000	Java, C#, Python, Web Development, Mobile Apps	Υψηλό	Frontend/Backend Developer, Mobile App Developer

Κατηγορία Εξειδίκευσης	Εκτιμώμενος Αριθμός Εργαζομένων	Βασικές Δεξιότητες	Επίπεδο Εξειδίκευσης	Παραδείγματα Ρόλων / Θέσεων
Data Scientists / Αναλυτές Δεδομένων	10.000	Machine Learning, Big Data, Data Mining, Python/R	Πολύ Υψηλό	Data Analyst, ML Engineer, Data Engineer
Cloud & DevOps Specialists	8.000	AWS, Azure, Kubernetes, Docker, CI/CD	Πολύ Υψηλό	Cloud Engineer, DevOps Engineer, Site Reliability Engineer
Cybersecurity Experts	7.000	Network Security, Penetration Testing, Ethical Hacking, Security Audits	Πολύ Υψηλό	Security Analyst, Cybersecurity Consultant, Ethical Hacker
IT Support / System Administrators	15.000	Linux/Windows Administration, Networking, Troubleshooting	Μέτριο-Υψηλό	IT Support Specialist, System Administrator
UX/UI Designers & Frontend Developers	12.000	User Experience Design, Figma, HTML/CSS/JS, Prototyping	Υψηλό	UX Designer, UI Designer, Frontend Developer
Project Managers / Tech Leads	5.000	Agile/Scrum, Project Management, Coordination	Υψηλό	Project Manager, Scrum Master, Product Owner
Startups & Innovative Roles (AI, Fintech, IoT)	18.000	AI, IoT, Blockchain, Fintech Platforms, SaaS Development	Πολύ Υψηλό	AI Engineer, Fintech Developer, IoT Engineer, Product Developer

- Οι αριθμοί είναι εκτιμήσεις βάσει επίσημων στατιστικών και αναφορών του ICT τομέα Σερβίας (2024–2025).
- Τα επίπεδα εξειδίκευσης βασίζονται στη σύνθετη φύση των εργασιών και των απαιτούμενων δεξιοτήτων.
- Η στήλη “Startups & Innovative Roles” καλύπτει δυναμικούς τομείς όπως AI, IoT, fintech και blockchain, οι οποίοι αναπτύσσονται ταχέως και απαιτούν πολυδιάστατες δεξιότητες.

5. Σημαντικότερες Startups

Ως σημαντικότερες start ups της Σερβίας, σύμφωνα με τη σύνθεση στοιχείων από διαφορετικές πηγές, αναφέρονται οι παρακάτω:

Startup	Τομέας	Προϊόν / Υπηρεσία	Έτος Ίδρυσης	Εξαγορές Διεθνείς Επιτυχίες	Βασικά Χαρακτηριστικά
Nordeus	Gaming	Top Eleven Football Manager	2010	Εξαγορά από Take-Two Interactive (2021, \$378M)	Διεθνής αναγνώριση, mobile & social games, ισχυρή τεχνολογική υποδομή
Tenderly	Blockchain	Blockchain development & monitoring tools	2018	Διεθνής χρηματοδότηση από VC	Web3, smart contracts, περιφερειακός κόμβος blockchain
Agremo	AgriTech	AI-based crop analytics & smart agriculture	2016	Συνεργασίες με διεθνείς αγροτικούς οργανισμούς	Predictive analytics, βελτιστοποίηση γεωργικών παραγωγών
Videobolt	SaaS / Media Tech	Online video creation platform	2016	Διεθνής εξάπλωση	SaaS B2B λύσεις, εξαγωγική δραστηριότητα, ψηφιακό περιεχόμενο
Orgnostic	SaaS / HR Analytics	HR & people analytics platform	2018	Διεθνής χρηματοδότηση	Data-driven HR λύσεις, B2B εφαρμογές, cloud-based analytics
Skool.me	EdTech	Εκπαιδευτικές πλατφόρμες & e-learning	2017	Ευρωπαϊκά προγράμματα	Εξατομικευμένη εκπαίδευση, ψηφιακά εργαλεία μάθησης
Docplanner Serbia	HealthTech	Telemedicine & e-health solutions	2013	Διεθνής παρουσία	Ψηφιακές λύσεις υγείας, διαχείριση ασθενών, βελτίωση πρόσβασης
Strawberry Energy	Cleantech	Smart energy solutions & sustainability tech	2012	Διεθνείς συνεργασίες	Βιώσιμες τεχνολογίες, καινοτομίες στον ενεργειακό τομέα

6. Δυνατότητες του Οικοσυστήματος Startups (ICT & AI)

Η Σερβία κατατάσσεται ως μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες αγορές startups στην αναπτυξιακή φάση, με σαφείς κρατικές προτεραιότητες και αυξανόμενη εξειδίκευση. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, το οικοσύστημα των Startups στη Σερβία παρουσιάζει υψηλό δυναμικό ανάπτυξης με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς της Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ICT) και της Τεχνητής Νοημοσύνης (AI). Το σερβικό οικοσύστημα, με τον τομέα ICT να αποτελεί τη βασική κινητήρια δύναμη, αναμένεται να συνεχίσει τη δυναμική του ανάπτυξη, καθοδηγούμενο από τις επενδύσεις στην Τεχνητή Νοημοσύνη και την ποιότητα του ανθρώπινου κεφαλαίου.

Οι βασικές δυνατότητες που τροφοδοτούν την ανάπτυξη των σερβικών startups είναι:

1. Εξειδικευμένο προσωπικό (Talent Pool)

- Ποιότητα Προγραμματιστών: Η Σερβία διαθέτει μια ισχυρή δεξαμενή προσωπικού στον τομέα των ΤΠΕ/ICT, με εξειδίκευση σε τομείς όπως η ανάπτυξη λογισμικού (*Software Development*) και η επιστήμη δεδομένων (*Data Science*).
- Εστίαση στην AI: Η κυβέρνηση έχει προωθήσει έντονα την εκπαίδευση σε θέματα AI, με τη δημιουργία του Ινστιτούτου Έρευνας και Ανάπτυξης Τεχνητής Νοημοσύνης (AI Research Institute), νέα μεταπτυχιακά προγράμματα και την εισαγωγή της AI ως επιλογή σε σχολές. Το 25% των σερβικών startups χρησιμοποιούν την AI ως βασική τους τεχνολογία.
- Κόστος: Το κόστος απασχόλησης του προσωπικού αυτής της κατηγορίας στον τομέα ICT είναι περίπου 40% χαμηλότερο σε σχέση με τη Δυτική Ευρώπη.

2. Κυβερνητική Υποστήριξη και Υποδομές

- Στρατηγική AI: Η Σερβία υιοθέτησε μία από τις πρώτες ενιαίες Εθνικές Στρατηγικές για την ανάπτυξη του οικοσυστήματος των νεοφυών επιχειρήσεων στην περιοχή (Startup Ecosystem Development Strategy 2021-2025), η οποία είναι σε ισχύ ([Download Strategy \(PDF\)](#)). Αυτή καλύπτει θέματα όπως η ανάπτυξη οικοσυστήματος από “early stage” σε “scaling”, χρηματοδότηση, incubators και συμμετοχή VC’s και ενίσχυση εξαγωγών του τομέα.

Προς το παρόν δεν υπάρχει κάποιο ενιαίο κείμενο στρατηγικής για τον τομέα. Όπως φαίνεται η Σερβία εστιάζει στην κλιμάκωση (scaling), διεθνοποίηση και ανάπτυξη της Τεχνητής Νοημοσύνης και προχωρά στη σύνταξη Στρατηγικής σε επιμέρους τομείς. Έχουν ήδη υιοθετηθεί η **Στρατηγική για την Ανάπτυξη της Τεχνητής Νοημοσύνης (2025-2030)** και η **Digital Serbia Initiative Strategy (2025-2027)**. Η πρώτη εστιάζει σε AI startups, έρευνα και υποδομές και ρυθμιστικό καθεστώς και ηθική ([Western Balkans Infohub](#)) (βλ. και σχετικό κεφάλαιο). Η δεύτερη εστιάζει στην ανάπτυξη global startups, την ενίσχυση υιοθέτησης της Τεχνητής Νοημοσύνης, τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου και τη διεθνοποίηση του οικοσυστήματος ([Digital Serbia Initiative Strategy](#))

- Υποδομές: Επενδύσεις σε βασικές υποδομές, όπως το κρατικό Κέντρο Δεδομένων (Data Center) στο Kragujevac, το οποίο φιλοξενεί έναν Nvidia υπερυπολογιστή (supercomputer) με πλατφόρμα AI διαθέσιμη για εμπορική χρήση.
 - Φορολογικά Κίνητρα: Παρέχονται κίνητρα για την Έρευνα & Ανάπτυξη (E&A), όπως φορολογικές απαλλαγές μισθών και φοροαπαλλαγές επί των εσόδων από πνευματική ιδιοκτησία (IP) που αναπτύσσεται στη Σερβία.
3. Διεθνής προβολή και συνεργασίες
- GPAI: Η Σερβία συμμετέχει στην Global Partnership for AI (GPAI) του ΟΟΣΑ, ενισχύοντας τη διεθνή της θέση.
 - Ξένοι Κολοσσοί: Η παρουσία και οι επενδύσεις τεχνολογικών κολοσσών όπως η Oracle και η Microsoft (η οποία υποστηρίζει την υιοθέτηση AI στη χώρα) αναδεικνύουν την εμπιστοσύνη στο σερβικό ψηφιακό περιβάλλον.

7. Προοπτικές και Κύριοι Τομείς Εστίασης

Οι προοπτικές του οικοσυστήματος είναι άμεσα συνδεδεμένες με την ικανότητα των startups να αξιοποιήσουν την τεχνογνωσία σε συγκεκριμένους τομείς:

1. Υπηρεσίες Λογισμικού και SaaS (Software & Data)

- Ο τομέας Λογισμικού και Δεδομένων είναι ο πιο ανεπτυγμένος, με κορυφαίες startups να ειδικεύονται σε εταιρικές τεχνολογίες (*Enterprise Technology*), SaaS (*Software as a Service*) και λύσεις blockchain/Fintech.

2. AI και Data Science σε Εξειδικευμένους Τομείς

Η AI κινεί την καινοτομία σε κλάδους, όπως :

- AgriTech (Γεωργική Τεχνολογία): Startups όπως η Agremo χρησιμοποιούν AI για την ανάλυση δορυφορικών εικόνων και την παροχή συμβουλών για τη γεωργία ακριβείας.
- HealthTech (Τεχνολογία Υγείας): Εφαρμογή AI στη βιοτεχνολογία και την υγειονομική περίθαλψη, με το Κέντρο για την Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση (C4IR) να εστιάζει στην AI στην υγεία.
- FinTech (Χρηματοοικονομική Τεχνολογία): Ανάπτυξη λύσεων για τραπεζικές υπηρεσίες, πληρωμές και blockchain.

Για να καταστεί δυνατή η πλήρης αξιοποίηση του υπάρχοντος δυναμικού, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ορισμένες προκλήσεις όπως :

- Χρηματοδότηση (Funding): Αν και έχουν καταγραφεί επιτυχημένες εξαγορές (exits), η συνολική αξία των επενδύσεων (\$434 εκατ. για Βελιγράδι/Νόβι Σαντ το 2020) υπολείπεται συγκριτικά με άλλα ευρωπαϊκά hubs.
- Υιοθέτηση AI από Παραδοσιακές Βιομηχανίες: Η υιοθέτηση της AI σε παραδοσιακούς τομείς, όπως η μεταποίηση, παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, υποδηλώνοντας την ανάγκη για μεγαλύτερη ψηφιοποίηση.

- Διείσδυση σε Περιφερειακές Πόλεις: Η συντριπτική πλειονότητα των startups συγκεντρώνεται στο Βελιγράδι (71%) και το Νόβι Σαντ (15%), απαιτώντας υποστήριξη για την ανάπτυξη οικοσυστημάτων και σε άλλες περιοχές.

8. Μακροπρόθεσμες Προοπτικές

8.1. Στρατηγική Τεχνητής Νοημοσύνης της Σερβίας 2025–2030

Η Στρατηγική Τεχνητής Νοημοσύνης της Σερβίας για την περίοδο 2025–2030 αποτελεί το κεντρικό εθνικό πλαίσιο που καθορίζει τις κατευθύνσεις, τις προτεραιότητες και τα εργαλεία με τα οποία η χώρα επιδιώκει να ενισχύσει τον ψηφιακό της μετασχηματισμό και να αναδειχθεί σε ανταγωνιστικό κόμβο καινοτομίας στην περιοχή. Με την υιοθέτηση της στρατηγικής, η κυβέρνηση σηματοδοτεί την πρόθεσή της να επενδύσει συστηματικά σε τεχνολογίες υψηλής προστιθέμενης αξίας και να αξιοποιήσει τις δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Σερβίας.

Η στρατηγική θέτει ως βασικό στόχο τη δημιουργία ενός σύγχρονου, ασφαλούς και προβλέψιμου ρυθμιστικού περιβάλλοντος, το οποίο θα επιτρέπει την υπεύθυνη και αποτελεσματική χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας. Προκρίνεται η ανάπτυξη θεσμικών μηχανισμών που θα διασφαλίζουν τη διαφάνεια, την ηθική χρήση των δεδομένων, την προστασία της ιδιωτικότητας και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στην τεχνολογική καινοτομία. Παράλληλα, προβλέπεται η ευθυγράμμιση με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και τα ευρωπαϊκά πρότυπα, με στόχο η Σερβία να είναι πλήρως έτοιμη για το νέο διεθνές περιβάλλον κανόνων που διαμορφώνεται γύρω από την Τεχνητή Νοημοσύνη.

Ένα από τα σημαντικότερα πεδία εστίασης της Εθνικής Στρατηγικής είναι η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό. Η στρατηγική αναγνωρίζει ότι η ανάπτυξη εξειδικευμένων επαγγελματιών, επιστημόνων και τεχνικών με γνώσεις τεχνητής νοημοσύνης αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιτυχία. Γι' αυτό προβλέπει την ενίσχυση πανεπιστημιακών προγραμμάτων, τη δημιουργία νέων εκπαιδευτικών κατευθύνσεων και τη συνεχή επιμόρφωση εργαζομένων τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Παράλληλα, στηρίζει τη διασύνδεση πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και επιχειρήσεων, με στόχο την παραγωγή εφαρμοσμένης γνώσης και την εμπορική αξιοποίηση της έρευνας.

Επίσης, κεντρική θέση στη Στρατηγική κατέχει η ανάπτυξη υποδομών που θα υποστηρίξουν την εφαρμογή προηγμένων λύσεων τεχνητής νοημοσύνης. Η Εθνική Πλατφόρμα AI, τα υπολογιστικά κέντρα υψηλής ισχύος και τα δίκτυα πρόσβασης σε δεδομένα αποτελούν κρίσιμα εργαλεία για ερευνητές, δημόσιους φορείς και επιχειρήσεις. Με τον τρόπο αυτό ενδυναμώνεται το εγχώριο οικοσύστημα καινοτομίας και διευκολύνεται η ανάπτυξη νέων εφαρμογών σε τομείς όπως η υγεία, η ενέργεια, οι μεταφορές, η γεωργία ακριβείας και η κυβερνοασφάλεια.

Επίσης, δίδεται μεγάλη βαρύτητα στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας. Μέσω προγραμμάτων χρηματοδότησης από το Science Fund και το Innovation Fund, η Σερβία επιδιώκει να ενισχύσει νεοφυείς επιχειρήσεις και ερευνητικά έργα που ενσωματώνουν τεχνητή νοημοσύνη. Στόχος είναι η δημιουργία ενός δυναμικού οικοσυστήματος στο οποίο νέες ιδέες μπορούν να αναπτυχθούν, να δοκιμαστούν και να

μετατραπούν σε εμπορικά βιώσιμες λύσεις. Επίσης, δίδεται βάρος στην ανάπτυξη του οικοσυστήματος επιχειρηματικών κεφαλαίων (VC), στη δημιουργία δημόσιων-ιδιωτικών επενδυτικών σχημάτων και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων στον τομέα.

Ιδιαίτερη προτεραιότητα αποτελεί η εφαρμογή συστημάτων AI στον δημόσιο τομέα. Η στρατηγική ενθαρρύνει την υιοθέτηση εργαλείων που μπορούν να βελτιώσουν την αποδοτικότητα της διοίκησης, να διευκολύνουν την παροχή υπηρεσιών στους πολίτες και να συμβάλουν στη διαφάνεια και την καλύτερη διαχείριση πόρων. Η Τεχνητή Νοημοσύνη θεωρείται κρίσιμος μοχλός για τον εκσυγχρονισμό του κράτους και την προώθηση έξυπνων δημόσιων υπηρεσιών.

Συνδέεται άμεσα με το εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα «Άλμα στο Μέλλον 2027», το οποίο θέτει την τεχνητή νοημοσύνη ως έναν από τους βασικούς μοχλούς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Σερβίας. Η κυβερνητική προσέγγιση είναι ολιστική: συνδυάζει την ενίσχυση των υποδομών, την ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, τη χρηματοδότηση της καινοτομίας και την προώθηση πρακτικών εφαρμογών σε όλο το εύρος της οικονομίας.

Τέλος, η Στρατηγική 2025-2030 δίνει έμφαση στη διεθνή συνεργασία. Η Σερβία επιδιώκει να ενισχύσει τη θέση της σε ευρωπαϊκά και διεθνή φόρα τεχνητής νοημοσύνης, να συμμετέχει σε μεγάλα ερευνητικά δίκτυα και να αξιοποιεί τεχνογνωσία και χρηματοδοτήσεις από οργανισμούς και εταιρούς του εξωτερικού. Η διεθνοποίηση θεωρείται καθοριστική για την ταχεία υιοθέτηση σύγχρονων προτύπων και για την ανάδειξη της χώρας σε περιφερειακό τεχνολογικό κόμβο.

Συνολικά, η Στρατηγική για την Τεχνητή Νοημοσύνη 2025-2030 παρουσιάζει μια φιλόδοξη αλλά σαφώς διαρθρωμένη πορεία για τη Σερβία, με στόχο η τεχνητή νοημοσύνη να αποτελέσει βασικό εργαλείο ανάπτυξης, καινοτομίας και κοινωνικής προόδου τα επόμενα χρόνια. Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που συνδυάζει τη θεσμική μεταρρύθμιση, την τεχνολογική αναβάθμιση, τη διεθνή συνεργασία και την καλλιέργεια δεξιοτήτων, θέτοντας τα θεμέλια για την περαιτέρω ενίσχυση της Σερβίας στη νέα ψηφιακή εποχή.

9. Κυρίαρχοι Τομείς Startups στη Σερβία

Η Σερβία έχει θέσει την **ψηφιοποίηση** και την **τεχνολογία** ως κορυφαία προτεραιότητα. Αυτή η πολιτική έμφαση, σε συνδυασμό με την επιτυχία τοπικών startups (όπως η **Tenderly**), έχει δημιουργήσει ένα υποστηρικτικό και δυναμικό περιβάλλον, καθιστώντας τη Σερβία ιδανική έδρα για τεχνολογικές νεοφυείς επιχειρήσεις.

Τομέας	Περιγραφή	Παραδείγματα Startups	Βασικά Χαρακτηριστικά
SaaS / Software Development	B2B εφαρμογές, cloud υπηρεσίες, analytics, εργαλεία συνεργασίας	Orgnostic, Videobolt	Ισχυρή εξαγωγική δραστηριότητα, ταλαντούχοι προγραμματιστές, outsourcing λύσεις
Τεχνητή Νοημοσύνη	Predictive analytics, business automation,	Nextesy, Hunch	Υψηλή τεχνογνωσία, στρατηγική υποστήριξη από

(AI)	computer vision, NLP		κυβέρνηση, δυναμική ανάπτυξη AI startups
Fintech	Ψηφιακές πληρωμές, ψηφιακή τραπεζική, διαχείριση επενδύσεων, blockchain εφαρμογές	Aircash, MonneePay	Κανονιστικό πλαίσιο φιλικό προς νέες τεχνολογίες, συνεργασίες με τράπεζες, διεθνείς συνεργασίες
Blockchain / Web3	Smart contracts, DeFi, εργαλεία ανάπτυξης blockchain	Tenderly	Διεθνείς επενδύσεις, περιφερειακός κόμβος blockchain, ανάπτυξη Web3 εφαρμογών
AgriTech	Έξυπνη γεωργία, διαχείριση καλλιεργειών, analytics	Agremo	Τεχνολογία για βελτίωση αποδόσεων, συνεργασία με αγροτικούς φορείς
EdTech	Εκπαιδευτικές πλατφόρμες, e-learning, δια βίου μάθηση	Skool.me	Υποστήριξη εξειδίκευσης στον τομέα της τεχνολογίας, ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων μάθησης
HealthTech	Telemedicine, e-health records, συστήματα διαχείρισης ασθενών	Docplanner Serbia	Ψηφιακές λύσεις υγείας, βελτίωση πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας
Cleantech	Έξυπνες ενεργειακές λύσεις, βιώσιμες τεχνολογίες	Strawberry Energy	Περιβαλλοντικά φιλικές εφαρμογές, καινοτομίες σε ενέργεια και βιωσιμότητα

Οι κύριες πόλεις δραστηριοποίησης των startups είναι το Βελιγράδι και το Νόβι Σαντ, ενώ τα τελευταία δύο έτη έχουν προστεθεί και η Νις και το Κραγκούγιεβατς. Οι τομείς αυτοί υποστηρίζονται από incubators, accelerators και coworking spaces Υπάρχει ισχυρή τάση για εξαγωγές και διεθνείς συνεργασίες, ιδιαίτερα σε SaaS, AI και blockchain

10. Εξαγωγική Ικανότητα και Εξαγωγές Υπηρεσιών ICT

Η σερβική αγορά τεχνολογίας έχει καταστεί τα τελευταία χρόνια πρωταγωνιστής στον χώρο των υπηρεσιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ICT), με τις εξαγωγές αυτού του τομέα να αναδεικνύονται ως μία από τις βασικές κινητήριες δυνάμεις της οικονομίας. Η άνοδος δεν είναι στιγμιαία αλλά αποτέλεσμα συστηματικής ανάπτυξης και ενίσχυσης του οικοσυστήματος ICT, που περιλαμβάνει εταιρείες λογισμικού, outsourcing, παροχής υπηρεσιών IT, κοινοπρακτικών έργων και υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας.

Τα πιο πρόσφατα επίσημα στοιχεία δείχνουν ότι μέσα στο **έτος 2024** τα έσοδα από εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα ICT έφτασαν τα 4,133 δισ. €, γεγονός που σηματοδοτεί αύξηση πάνω από 20 % σε σχέση με το 2023. Την ίδια περίοδο, το εμπορικό πλεόνασμα (surplus) του τομέα άγγιξε τα €3,232 δισ., καθιστώντας τον τομέα ως μία από τις πιο «καθαρές» πηγές συναλλαγματικών εσόδων για την οικονομία.

Η δυναμική της αύξησης επιβεβαιώνεται και για το 2025. Σύμφωνα με τις σχετικές ανακοινώσεις για το πρώτο εξάμηνο του 2025, οι εξαγωγές ICT έφτασαν τα €2,217 δισ., που αντιπροσωπεύει αύξηση 14 % σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2024. Μόνον ο μήνας

Ιούνιος 2025 σημείωσε εξαγωγές της τάξης των €381 εκατ., αύξηση κατά 17 % σε ετήσια βάση. Για το **σύνολο του 2025** εκτιμάται ότι εξαγωγές ICT μπορεί να πλησιάσουν τα 5 δισ. €

Αυτή η ισχυρή ανοδική πορεία δεν είναι τυχαία, αλλά αντανακλά τη συστηματική ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, την προσέλκυση διεθνών εταιρειών και την ανάπτυξη υποδομών ICT που επιτρέπουν σε σερβικές επιχειρήσεις να ανταγωνίζονται αποτελεσματικά στη διεθνή αγορά. Σύμφωνα με στοιχεία, ο τομέας ICT αντιπροσωπεύει περίπου το 10% του ΑΕΠ της χώρας, και έχει καταστεί από τους πιο δυναμικούς τομείς ανάπτυξης. Η εξέλιξη αυτή έχει πολλαπλές επιπτώσεις. Ενδυναμώνει την οικονομική βιωσιμότητα και διεθνή προβολή των σερβικών εταιρειών τεχνολογίας όπου πολλές από αυτές μεταμορφώνονταν από «outsourcing υπηρεσίες», σε παρόχους ολοκληρωμένων λύσεων για διεθνείς πελάτες και επίσης δημιουργεί ζήτηση για εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό (μηχανικούς λογισμικού, data scientists, ειδικούς cloud & security), συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία σταθερών θέσεων εργασίας υψηλής προστιθέμενης αξίας. Επίσης, προωθεί την καινοτομία και υποδομές R&D, καθώς έσοδα από εξαγωγές υπηρεσιών μπορούν να επανεπενδυθούν σε έρευνα, ανάπτυξη προϊόντων, εκπαίδευση και τεχνολογική αναβάθμιση.

Παράλληλα, η εξέλιξη του τομέα ICT λειτουργεί ως καταλύτης για την ανάπτυξη συναφών κλάδων όπως των startups στον χώρο του λογισμικού, της τεχνητής νοημοσύνης (AI), του cloud, των υπηρεσιών outsourcing, των fintech λύσεων (Financial Technology solutions) και άλλων high-tech υπηρεσιών. Η ισχυρή εξαγωγική δυναμική και η διεθνής ζήτηση δίνουν στις startups τη δυνατότητα να σχεδιάσουν προϊόντα και υπηρεσίες με διεθνή εμβέλεια, στοχεύοντας όχι μόνο στην εγχώρια αγορά αλλά και στο ευρύτερο ευρωπαϊκό ή παγκόσμιο πελατολόγιο.

Οι προοπτικές για τα επόμενα χρόνια είναι θετικές. Αν διατηρηθεί ο σημερινός ρυθμός ανάπτυξης, θα σηματοδοτήσει περαιτέρω ενίσχυση της θέσης της Σερβίας ως περιφερειακού τεχνολογικού κόμβου, με αυξημένο ρόλο στην παγκόσμια αλυσίδα παροχής υπηρεσιών λογισμικού, outsourcing και ψηφιακών λύσεων.

Ταυτόχρονα, το θεσμικό και ρυθμιστικό πλαίσιο εξελίσσεται, ώστε να υποστηρίξει την ανάπτυξη του κλάδου: η κυβέρνηση ενθαρρύνει την ψηφιακή οικονομία, παρέχει κίνητρα, επενδύει σε υποδομές (π.χ. data-centers, ταχεία σύνδεση internet, κυβερνητική ψηφιοποίηση) και συνεργάζεται με πανεπιστήμια και επιχειρήσεις για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και καινοτομιών.

Ωστόσο, η περαιτέρω ανάπτυξη απαιτεί συνεχή διατήρηση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων, επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη και σταθερό ρυθμιστικό περιβάλλον. Η εξάρτηση από εξαγωγές σημαίνει ότι οι σερβικές ICT εταιρείες είναι ευάλωτες σε διεθνείς οικονομικές και γεωπολιτικές μεταβολές — επομένως η στρατηγική διαφοροποίησης (AI, R&D, προϊόντα τεχνολογίας, ιδιαίτερες εφαρμογές) είναι κρίσιμη για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα.

Συνολικά, οι εξαγωγές υπηρεσιών ICT στη Σερβία δεν αποτελούν μόνο στατιστικά νούμερα αλλά δείκτη της μετάβασης της χώρας σε περιφερειακό κόμβο ψηφιακής και τεχνολογικής καινοτομίας. Η βελτίωση των υποδομών, η ενίσχυση ανθρώπινου κεφαλαίου, η εξωστρέφεια και η πολιτική στήριξη δημιουργούν ένα ευνοϊκό περιβάλλον για εταιρείες τεχνολογίας, startups και επενδυτές — με δυνατότητα να προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες ανταγωνιστικές σε παγκόσμιο επίπεδο.

11. Κίνδυνοι και προκλήσεις

Η ανάπτυξη του οικοσυστήματος ICT και τεχνητής νοημοσύνης (AI) στη Σερβία παρουσιάζει σημαντική δυναμική, ωστόσο συνοδεύεται από πολλαπλές προκλήσεις που επηρεάζουν τη βιωσιμότητα και την περαιτέρω εξέλιξή του. Παρά την πρόοδο, η υιοθέτηση της AI από τις επιχειρήσεις παραμένει περιορισμένη, ιδιαίτερα στις μικρομεσαίες, γεγονός που επιβραδύνει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας. Ταυτόχρονα, η έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού και η μετανάστευση ταλέντων στο εξωτερικό (brain drain) δημιουργούν σοβαρά εμπόδια στην ανάπτυξη του τομέα.

Επιπλέον, η περιορισμένη διαθεσιμότητα δεδομένων και το γεγονός ότι η σερβική γλώσσα θεωρείται "low-resource" δυσκολεύουν την ανάπτυξη αποτελεσματικών AI εφαρμογών. Σημαντικά είναι επίσης τα ηθικά και κανονιστικά ζητήματα, όπως η προστασία προσωπικών δεδομένων, η διαφάνεια των αλγορίθμων και η ανάγκη εναρμόνισης με ευρωπαϊκά πρότυπα. Παράλληλα, το οικοσύστημα χαρακτηρίζεται από περιορισμένη χρηματοδότηση και κατακερματισμό μεταξύ φορέων, γεγονός που περιορίζει τη συνεργασία και την καινοτομία.

Η εξάρτηση από το μοντέλο outsourcing αποτελεί ακόμη έναν ανασταλτικό παράγοντα, καθώς δυσχεραίνει τη δημιουργία εγχώριων καινοτόμων προϊόντων. Τέλος, ο έντονος διεθνής ανταγωνισμός, οι ανάγκες για βελτίωση υποδομών και η ενίσχυση της κοινωνικής αποδοχής της AI αποτελούν κρίσιμες προκλήσεις για τη μελλοντική ανάπτυξη του κλάδου στη Σερβία.

12. Σύγκριση των κυρίαρχων τομέων και των βασικών χαρακτηριστικών των οικοσυστημάτων startups σε Ελλάδα και Σερβία.

11.1. Συγκριτική Παρουσίαση Τομέων

1. Fintech

- **Ελλάδα** : ο τομέας Fintech είναι ο πιο ώριμος τομέας. Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας και η ανάγκη για εκσυγχρονισμό των τραπεζικών συστημάτων ενίσχυσαν εταιρείες στον τομέα των πληρωμών (Payments) και του e-commerce.
- **Σερβία** : Το Fintech είναι επίσης ισχυρό, με έμφαση στις πλατφόρμες διαχείρισης και στις λύσεις Blockchain/Web3, επωφελούμενο από την εξειδίκευση των Σέρβων προγραμματιστών.

2. HealthTech & Biotech

- **Ελλάδα**: Ισχυρή παρουσία, που βασίζεται στην υψηλού επιπέδου ιατρική/βιολογική έρευνα και την ανάπτυξη λύσεων Τεχνητής Νοημοσύνης για τη διάγνωση και την ανάλυση δεδομένων υγείας (Deep Tech).
- **Σερβία** : Αναπτύσσεται, αλλά δεν είναι ο κυρίαρχος τομέας. Η εστίαση είναι σε τεχνολογίες που συνδυάζουν λογισμικό και υγεία ή σε εξειδικευμένους τομείς όπως η ρομποτική ιατρική.

3. Travel Tech (Τουρισμός)

- **Ελλάδα** : Είναι ένας κρίσιμος τομέας λόγω της εξάρτησης της ελληνικής οικονομίας από τον τουρισμό. Πολλά startups δημιουργούν πλατφόρμες κρατήσεων, διαχείρισης καταλυμάτων και ψηφιακές λύσεις για την ταξιδιωτική εμπειρία.
- **Σερβία** : Υπάρχει παρουσία, αλλά δεν είναι το ίδιο κυρίαρχος τομέας όπως στην Ελλάδα, λόγω του διαφορετικού προφίλ τουρισμού της χώρας.

4. Gaming & Entertainment

- **Ελλάδα** : Υπάρχουν εξαιρετικά επιτυχημένες gaming studios, αλλά ο τομέας είναι μικρότερος συγκριτικά με άλλους κλάδους του ελληνικού IT.
- **Σερβία** : Ένας από τους πιο δυνατούς τομείς. Το Βελιγράδι είναι αναγνωρισμένος κόμβος για την ανάπτυξη βιντεοπαιχνιδιών με παγκόσμια εμβέλεια, γεγονός που οδηγεί σε μεγάλες επενδύσεις και εξαγωγές.

5. Manufacturing & Services Tech

- **Σερβία**: Λόγω της ισχυρής βιομηχανικής βάσης (π.χ. αυτοκινητοβιομηχανία, εξόρυξη), υπάρχουν startups που επικεντρώνονται στο Industrial Tech, στο IoT (Internet of Things) για τη βελτιστοποίηση εργοστασίων και στον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό παραδοσιακών κλάδων.

Συνοψίζοντας, η Ελλάδα τείνει να δημιουργεί startups που συνδυάζουν την τεχνολογία με εγχώριους κλάδους (Τουρισμός, Υγεία) και deep tech (AI/ML), ενώ η Σερβία υπερτερεί στον τομέα του Software Engineering, του Outsourcing και της Gaming βιομηχανίας.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται μερικά συγκριτικά στοιχεία των οικοσυστημάτων Ελλάδας και Σερβίας.

Χαρακτηριστικό	Ελλάδα	Σερβία
Κυρίαρχος Τομέας	Fintech (Financial Tech), HealthTech , Deep Tech (AI, Machine Learning) & Travel Tech (Τουρισμός)	Software Development (Ανάπτυξη Λογισμικού), IT Services , Gaming (Βιντεοπαιχνίδια) & Blockchain
Πηγή Ταλέντου	Ισχυρή επιστημονική/ακαδημαϊκή βάση (Πανεπιστήμια) και επαναπατρισμός ταλέντου (Brain Gain).	Ισχυρή κουλτούρα μηχανικών λογισμικού (Software Engineering) και μεγάλη βιομηχανία IT Outsourcing.

Χαρακτηριστικό	Ελλάδα	Σερβία
Εξωστρέφεια	Υψηλή. Οι εταιρείες στοχεύουν στις παγκόσμιες αγορές (π.χ. ΗΠΑ, ΕΕ) από την αρχή.	Πολύ Υψηλή. Η εγχώρια αγορά είναι μικρή, οπότε η παγκόσμια στόχευση είναι ο κανόνας για την επιβίωση.
Σημαντικές Εξαγορές/Unicorns	Fintech (π.χ. Viva Wallet, εξαγορά της Instashop) και Deep Tech (π.χ. εξαγορά της BETA CAE Systems).	Gaming (π.χ. εξαγορά της Nordeus) και IT/Software (π.χ. εξαγορές από Microsoft).
Χρηματοδοτικός Μηχανισμός	Υποστηρίζεται από Ταμεία Venture Capital (VCs) με σημαντική κρατική συμμετοχή (π.χ. Equifund) και διεθνείς επενδυτές.	Υποστηρίζεται κυρίως από διεθνή VCs και Angel Investors , καθώς και από κρατικές πρωτοβουλίες (π.χ. EIT Innovation Hub).

Βασικές πηγές

- wbsa.forgahosting.com -“Serbia Startup Ecosystem Guide 2025” — PDF διαθέσιμο από το Western Balkans Startup Alliance.
- belgradegets.digital - “Startup Scanner 2025” — ανάλυση της Digital Serbia Initiative για την κατάσταση των start-ups.
- [Startup Genome](#) “Global Startup Ecosystem Report 2025”— περιλαμβάνει το οικοσύστημα της Σερβίας, ιδιαίτερα Βελιγράδι & Novi Sad.
- [Akademija Preduzetništva](#) (Entrepreneurship Academy - Πληθώρα υποστηρικτικών προγραμμάτων & δράσεων για start-ups στη Σερβία)
- inovacionifond.rs
- <https://www.dsi.rs/en> (Digital Serbia Initiative)
- [ict-industry-in-serbia.pdf](#)
- <https://www.ai.gov.rs/>

Παράρτημα

Κύριοι ICT φορείς – Σερβία

1. Serbian IT Association (SITA)

- Διεύθυνση: Obilicén venac 18-20/VI, 11000 Βελιγράδι
- Τηλ.: +381 11 3349 031
- Email: info@sita.org.rs
- Website: www.sita.org.rs
- Πρόεδρος ΔΣ: Marko Vucetic

2. Informatics Association of Serbia

- Διεύθυνση: Kneza Miloša 9, 11000 Βελιγράδι
- Τηλ.: +381 63 253 583
- Email: office@dis.org.rs
- Πρόεδρος της Εταιρείας Πληροφορικής: Nikola Marković, η imar@rcub.bg.ac.rs
- Website: www.dis.org.rs

3. Serbian Chamber of Commerce – ICT Association

(Association of Electronic Communications & Information Society – PKS)

- Τηλ.: +381 11 3304 521
- Email: ict@pks.rs
- Website: pks.rs
- Advisor to the President of PKS & Secretary of the Association for Electronic Communications and Information Society
Jelena Jovanović email: jelena.jovanovic@pks.rs
Τηλ: +381 11 3300 934

4. Serbian ITS Association

(σχετικό με ICT – transport tech)

- Διεύθυνση: Kneza Miloša 90A/132, 11000 Βελιγράδι
- Τηλ.: +381 11 381 2000
- Website: itsserbia.rs

5. Serbian Games Association (SGA)

- Έδρα: Βελιγράδι
- CEO: Mihajlo Jovanović-Džaril
- Email: sga@sga.rs

ICT Clusters (χωρίς πλήρη δημόσια contacts)

6. Vojvodina ICT Cluster

- Έδρα: Νόβι Σαντ
- Website: vojvodinaictcluster.org

Συνήθως επικοινωνία μέσω:

- Chief Executive Officer
Milan Šolaja email : milan.solaja@vojvodinaictcluster.org
- contact form
- LinkedIn

7. ICT Cluster Central Serbia

- Trg Topolivaca 4 Kragujevac
- Website: ict-cs.org
- Email: office@ict-cs.org / akademija@ict-cs.org / privacy@ict-cs.org
- KATARINA LUKIĆ (CLUSTER MANAGER)
EMAIL : KATARINA.LUKIC@ICT-CS.ORG

8. NiCAT – Niš Cluster of Advanced Technologies

- Bul. Svetog Cara Konstantina 80-86, 18000 Niš, Serbia
- Email: goran.mladenovic@ni-cat.org
- Τηλ. +381 62 442 674
- Website: ni-cat.org
- GORAN MLADENOVIĆ (Cluster director) email: goran.mladenovic@ni-cat.org
- MILICA DINIĆ (Financial Activities Coordinator) email: milicadinicnicat@gmail.com

9. ASIT (Association for Computing, Informatics, Telecommunications)

- Web: www.asit.rs
- Telefoni: +381 11 744 31 40 / +381 64 11 557 10
- Email: office@technobank.rs

Startup / Innovation ecosystem

10. SEE ICT

- Website: seeict.org

11. ICT Hub

- Kralja Milana 10, Belgrade
- Email: info@icthub.rs
- Contact phone:
- +381 60 0 428 404
- Website: icthub.rs

12. Startit

- Website: startit.rs
- Savska 5, Beograd 11000

13. JISA (Union of ICT Societies of Serbia)

- Beograd 11000, Stari grad, Zmaj Jovina 4
- Tel: +381 (11) 2620 374, 2622 668
- E-mail: office@jisa.rs
- Πρόεδρος: Prof Dr Dušan Jokanović
- CEO: Marko Dukić
- Γενική γραμματέας και εκπρόσωπος: Marija Antić